

Bopælstilknytning

Resolution nr. 1

Generalforsamlingen pålægger bestyrelsen for Folkehøjskolernes Forening i Danmark at arbejde for at ændre højskoleloven, således at fremtidige, nyansatte forstandere har pligt til at bo i den ene af en højskoles tjenesteboliger, der ligger inden for den bygningsmæssige og geografiske enhed.

Resolution nr. 2

Generalforsamlingen pålægger bestyrelsen for Folkehøjskolernes Forening i Danmark at arbejde for at ændre højskoleloven, så det af de grundlæggende tilskudsbetingelser kommer til at fremgå, at en højskole skal råde over mindst tre tjenesteboliger: En forstanderbolig og to lærerboliger. Den ene bolig kan ligge uden for den bygningsmæssige og geografiske enhed.

Begrundelse

Resolutionerne ønskes vedtaget for at sikre og styrke højskolernes særpræg som en skole- og livsform, hvor bopælstilknytningen altid har udgjort en hjørnesteen. En højskoles styrke udfoldes, når undervisning og samvær går op i en højere enhed – forankret i bopælstilknytningen, hvor forstander og lærere bor og lever i samme miljø som elever og kursister.

Efter nugældende lov skal en højskole råde over én forstanderbolig og én lærerbolig, der begge er beliggende inden for skolens bygningsmæssige og geografiske enhed. Herudover kan en højskole efter eget valg anskaffe yderligere tjenesteboliger, hvortil der ikke er krav om beliggenhed. Ifølge nuværende tilskudsbekendtgørelse træffer den enkelte højskoles bestyrelse beslutning om, hvorvidt forstanderen skal bo på skolen.

Hvor forstandere og lærere indtil for få år siden boede på højskolerne, bor – ifølge en undersøgelse foretaget af Videncenter for Folkeoplysning i 2017 – nu kun 69% af forstanderne på deres skoler, og kun 41% af skolerne forlanger eller opfordrer deres lærere til at bo i nærområdet. Resolutionerne ønskes vedtaget for at stoppe denne udvikling, hvor det kan ende med mere at blive reglen end undtagelsen, at forstandere og lærere bor uden for skolerne. Det er ikke ansvarlig højskolepolitik, at næste generation skal overtage en skoleform, hvor bopælstilknytningen i praksis næsten er afviklet.

På samme måde som eksamensfriheden er skrevet ind i højskoleloven for at skærme skoleformen, ønsker vi, at bopælstilknytningen for forstandere skrives ind i loven. En forstander har ifølge højskoleloven den daglige ledelse af og det pædagogiske ansvar for sin skole, og det er derfor vigtigt, at forstanderen har kendskab til sin skoles dagligdag og er til stede på skolen i så stort omfang som muligt.

Herudover ønsker vi at styrke skoleformen ved, at højskolerne fremover skal råde over mindst tre boliger, således at minimum to af skolens lærere kan bo på eller ved skolen. Af praktiske hensyn foreslår vi, at den tredje bolig kan ligge uden for den bygningsmæssige og geografiske enhed, som højskolen udgør, og at de skoler, som ikke allerede i dag råder over mindst tre tjenesteboliger, får tid til at erhverve en ekstra bolig.

De ændringer, som resolutionerne lægger op til, vil styrke højskolernes særlige kvaliteter og medvirke til at fremtidssikre skoleformen.

Mads Rykind-Eriksen, forstander for Rødding Højskole
Erik Lindsø, foredragsholder og forfatter og tilknyttet Rødding Højskole

21. februar 2018

Medunderskrivere

Jens Andresen, bestyrelsesformand, Højskolen Østersøen
Jakob Bonderup, forstander, Engelsholm Højskole
Simon Finnerup, lærer, Gymnastikhøjskolen Ollerup
Jens Horstmann, lærer, Rødding Højskole, bestyrelsesmedlem i FFD
Nina og Thue Kjærhus, forstandere, Rønshoved Højskole
Jacob Kjærsgaard Mortensen, forstander, Hadsten Højskole
Elof Westergaard, bestyrelsesformand, Vestjyllands Højskole